

עטרת שלום

עלוך שביעי שעי' מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים

פרשת ויחי

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

**וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִסְפוּ וְאֶגְיְדָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים.
וְהִקְבְּצוּ וְשָׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשָׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם (מט א-ב).**

פרש"י בקש לגלות את הקץ לבניו. והנראה לומר בזה דהנה כל עבודת האדם בעולם הזה, הוא בא כדי להשלים ולתקן הצלם אלהים שלו, שלא יהיה בה שום פגם, והוא ע"י קיום התרי"ג מצות בשלימות.

כמבואר ממרן האריז"ל בעץ חיים (שער הצלם פ"א וז"ל: והנה כל המצות הם לתקן הצלמים שהם הניצוצין שירדו עם הכלים שנשברו, ולא נתנו המצות אלא לצרף ולברר וללכך הצלמים וגם הכלים, ולהסיר מהם הקלי', לכן הצלם הוא תרי"ג איברים, ואחר שנתקן הצלם ודאי שממילא נתקנו הכלים ג"כ, ואז אחר מות האדם שהוא הכלים האלו, מתלבש הצלם ההוא בכלים ההם האחרים הראויין לו האמיתיים, הנקרא לבושי האדם שבג"ע הארץ, ושבג"ע העליון ושככל עולם ועולם. ואמנם כבר ידעת, מהתחלוקת הנשמה לכמה ניצוצין, ובכל גלגול וגלגול באים מקצת מהם, וכפי מספר הניצוצין של צלם ההוא הבא להשתלם עתה בגלגול זה, כך הוא מספר ניצוצין שיש בצורה ההוא, כי כמספר ניצוצותיו כך מספר ימי חייו, והימים שעשה בהם מצות נתקן ניצוץ אחד של הצלם ההוא, וזהו טעם ירידת הנשמה בעה"ז לתקן ולברר דוגמת גלות השכינה לברר ניצוצין שנפלו עי"ש.

ומסיים שם (פרק ב) ונבאר ענין צלם זה מה עניינו, דע כי כל בחינת הכלים והאורות הם מבחינת אותן המלכים, ויש מהן בחינת שלא נבררו, ובכל יום ויום מבריא עולם עד ביאת משיחנו מתבררים מהם בירורים רבים, וכשיוגמרו להתברר אז יבא משיח.

וזהו שאמר יעקב אבינו לבניו כדי לגלות ולקרר

את הקץ, האספו בני' שם אהי"ה במלוי ההי"ן כזה אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה עה"א בני' צלם כמבואר ככוננת הו"ר עי"ש. וגם בני' מזל הי"ג ונק"ה. ואגידה בני' וחטא"ה תיקון הי"ב מי"ג תיקוני דיקנא דארך. היינו שע"י שתעשו תשובה על כל החטאים ותקיימו כל המצוות או ישתלם הצלם אלהים שלכם שהוא המזל הי"ג.

ובל זה ע"י האספו שתהיו באחדות עם כל אחד, שע"י כח הרבים נתקן הכול בשלימות, כמו שמסמך כאן הוזה"ק (ח"א רלה). על הפסוק הזה, הפסוק 'פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם' (תהלים קב יח) ליבעי ליה לבר נש דלצלי צלותא בצבורא, מאי מעמא, בנין דלא בזה את תפלתם' אף על גב דלאו כלהו בכוונה ורעותא דלבא. ובוה רואים גודל הכוח הרבים כשנכללים עם הציבור.

לפי"ז יש לומר שהרי ידוע (וזה"ק ח"ג רכה). שי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, המה מכוונים נגד הי"ג מדות של רחמים, ונגד מזל ונקה, הוא המידה הי"ג שהתורה נדרשת בו, שהם שני כתובים המכחישים זה את זה, עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם. והרמז בזה שני כתובים המכחישים שאם יש לדון את האדם בשני צדדים לזכות או לחובה, או אומרים לו שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם, להכריע לכף זכות ממה כלפי חסד. היינו שיהיה דן את כל אדם לכף זכות ויהיו באחדות עם כולם. ועי"ז יהיה לו כוח הציבור, ואז יוכל לתקן כל הצלם שלו ולתקן כל חטאיו.

את אשר יקרא אתכם באחרית הימים דאיתא בווה"ק (ח"א רלה): באחרית דא שכינתא שאז יהיו מתוקנים כל חלקי השכינה, שהם

בס"ד, עש"ק פרשת ויחי
י"א טבת תשע"ב - שנה ג' גליון ק"ב

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת		
ירושלים	4:14	5:30
בני ברק	4:28	5:31
ניו יורק	4:25	5:29
מונטריאל	4:19	5:24

נא לשמור על קדושת הגליון

הרפ"ח ניצוצין שנפלו ע"י שבירת הכלים כידוע. ולזה אמר להם עוד הקבצו שהוא בני' קנ"א ב"ן, היינו שע"י תיקון כל הצלמים בחינת קנ"א, יהיה התיקון לשם ב"ן ששם הייתה השכינה, ועי"ז יהיה התיקון השלם ויבוא אליה"ו שבני' שם ב"ן ויבשר הגאולה כמבואר לעיל.

ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם היינו כמו שכתב הבעל הטורים ושמעו אותיות שמע ו', שאמר להם שמע ישראל שיש בהם ששה תיבות. ולכן כתוב כאן יעקב וישראל, לרמז שגם יחודא תתאה בשכמל"ו בחינת יעקב, יהיה כמו יחודא עילאה שמע וכו' בחינת ישראל. והנה עכשיו בגלות יש רק מ"ט אותיות ביחודא עילאה ותתאה, שבשכמל"ו יש בו רק כ"ד אותיות, אבל לעתיד מבואר בווה"ק (ח"ב קלמ): ישתלם יחודא תתאה בכ"ה אתון, וכתב אא"ז בספסוף אוצר החיים (פ' ואתחנן דף מ"א סוף ע"ב) והיכן יהיה אות היתירה, שיאמרו ו'ברוך שכמל"ו, שהתוסף אות ו', וביחד יהיה נ' אותיות, והענין כי נ' מרמז על בינה גו"ן שערי בינה, שהוא עלמא דחירות, ולכן בדוקא לעתיד יהיה היחוד בנ' אותיות.

וזהו שמרמז כאן על לעתיד, שאז יהיה ושמעו בני יעקב בחינת יחודא תתאה, כמו ושמעו אל ישראל אביכם יחודא עילאה בנו"ן אותיות. ואז יבוא מלך המשיח, כמו שמרמז כאן הבעל הטורים ושמעו אל ישראל בני' זהו קצו של מלך המשיח בב"א.

(רעוא דרעוין תש"ע)

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אֲנִיךָ חֹלֶה וְגו' (מח א).

וא"ת למה צריך לומר פסוק זה, וכן פסוק שלאחריו 'ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחוק ישראל וישב על המטה' (שם פסוק ב), הלא כתיב בתחלה 'ויקברו ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף' וגו', וצוה לו 'ושכבתי עם אבותי' וגו' 'ויאמר השבעה לי' וגו', ואח"כ צריך לכתוב 'ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי' וגו', לאיזה תועלת נכתב שני פסוקים הנ"ל, הלא מצונו ג"כ אצל יצחק אביו דכתיב 'יהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות ויקרא' וגו' (תולדות כד א), 'ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי' (שם פסוק ב), ואח"כ אמר לעשו 'שא נא כלך' וגו', 'בעבור תברכך נפשי' וגו', א"כ הוא הדין כאן היה צריך יעקב לומר ליוסף פרשת 'אל שדי נראה אלי בלוח' וגו', ולפי זה לכאורה אין לי שום תירוץ, אלא שיכול להיות שיעקב היה יודע שיחיה עד תשלום שבע עשרה שנה בארץ מצרים, והוא דחוק לפי דברי חז"ל (שבת 5) לפי שלא נמצא שידע שום אדם בעולם כמה יחיה בעולם הזה וצריך עיון. ומי שיש לו ליטב תירוץ מספיק, שכרו הרבה.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

מֵאֲשֶׁר שָׁמְנָה לְחֻמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדָנָי מִלֶּךְ (מט ב).

תלת פסוקים מן שבע מליון, תלת מכא, ותלת מכא, והוא כמזעא. [והביאור בזה דהנה] ענין שבת קדוש נקודה אמצעית, ויש שלשה ימים לפניו, ויש שלשה ימים לאחריו. ויש בשבת שלשה סעודות, בחינת חקל תפוחין מלכות, ובחינת זעיר אנפין, ובחינת עתיקא קדישא. והם מאירין בסוד מחשבה דבור מעשה לפני השבת ולאחר השבת כנודע (פע"ח שער השבת פ"א), והן הן סוד עולמות נשמות אלהות. שיש בבחינת שבת 'ודבר דבר' (ישעיה נח ג), 'שדבר ידבר ולא יהיה בבחינות 'נאלמתי דומיה' (תהלים ט ג), ובכח שבת מאיר הדבור בכל השבוע, כל מה שאנחנו מדברים בתורה ובתפלה יהיה בבחינות עולמות נשמות אלהות בחיות ודביקות, ושהיו מחשבה דבור

עטרת חכמים

עיונים ובריאותים מרבתינו זי"ע

וְאֵנִי נִתְתִּי לְךָ שֶׁכֶּם אֶחָד עַל אַחִיךָ אֶשָּׂר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבֵי וּבְקִשְׁתֵּי (מח כב).

רצה לומר אמר יעקב שהיא השכינה הקדושה כנודע מזהר הקדוש (ח"א קמ"ה). ואני שהוא מלכות שמים כנודע, מסוד אי"ן ואנ"י (ע"ח שער העקודים פ"ג). והוא ואני נתתי ל"ך אותיות כ"ל, שהוא הצדיק. שב"ם העולה ה"פ חס"ד, כנודע שיש בו כוללת של ה' חסדים מחנתנ"ה, וכולם נכללים ביסוד צדיק, והוא שנקרא יסוד צדיק כ"ל כדאיתא (ע"ח שער דרושי הצלם ד"א) ע"ש.

אחד על אחיך כלומר אח"ד עולה י"ג, רצה לומר ידוע הוא שיש י"ב מזלות הנכללים בצדיק כדאיתא (ע"ח שער מנת"א פ"ח, ובלק"ת ו"א). ואמר הרב הקדוש בעל גנת אגוז שיש י"ב מזלות ברקיע, העומדים כמו עיגול, ובאמצע המרכז העיגול הזה עומד מול הי"ג, שכל י"ב המזלות מושכין חסם ממזל הי"ג הזה, והוא כתבנית הזה.

ומזל הי"ג הזה נקרא אין, והוא בסוד מזה שאמרנו רז"ל (שבת קנ"ג) אין מזל לישראל. ר"ל שמזל האין הוא רק לישראל לבד, וכל הנבראים בין ישראלים ולהבדיל גוים כולם נרשמים בי"ב מזלות, כל אחד כפי שורשו ותקונו הבא לעוה"ל לחקן, לזה נרשם עשירות גדול לתקונו וזה להיפך, וכן לזה נרשם הרבה בנים ולזה להיפך, וכן לזה יהיה גם גדול כזה וניצול אם יעשה תשובה, ולזה להיפך וכיוצא בו הרבה, הכל נרשם בי"ב מזלות, ואם יעשה בר ישראל תשובה שלימה לפני יוצר בראשית, בלב נשבר ונדכה עד שבא לבחינת אין וכלא ממש לפני יוצר בראשית, אז הקב"ה מכניסו למזל האין הי"ג, ומשם נתבטל כל הרעות מזה שנרשם למטה בי"ב מזלות.

ואיתא בזהר הקדוש (הקדמה ד): כמה אית ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא ימנא וליליא, בגין דקב"ה ציית לקלהון דאינון דמתעסקי באורייתא, ובכל מלה דאתחדש באורייתא על ידא דההוא דאשתדל באורייתא, עביד רקיעא חדא. וכל אינון שאר מלין דאורייתא דמתחדשין, קיימין קמי קב"ה וסלקין ואתעבידו ארצות החיים, ונתתין ומתעטרין לגבי ארץ חד, ואתחדש ואתעביד כלא ארץ חדשה, מההיא מלה דאתחדש באורייתא, ועל דא כתיב (ישעיה סו כב) 'כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני' וגו', 'עשיתי' לא כתיב אלא 'עושה' דעביד תדיר מאינון חדושין ורוין דאורייתא.

והקשה אדונינו מלכנו מרן איש אלקי רבי אלימלך מליזענסק זלה"ה (נועם אלימלך ו"א), אם נרשם ונכתב בראש השנה כל הטובות והרעות ר"ל, א"כ למה מתפללים כל השנה לפני הקב"ה להושיע על איזה דבר כי כבר נכתב ונחתם ברה"ה, וכן למה הולכים אצל ת"ח וצדיקי הדור להתפלל עליהם, לזה בנינו זש"ק, ולזה פרנסה בריחה, ולזה רפואה חותם חיים, כיון שכבר ברה"ה נכתב ונחתם כל הדברים העתידים להיות בכל השנה, אלא ודאי בלי ספק שת"ח צדיקי הדור אמיתיים, מחדשין בלימודם בתורה הקדושה איזה חידושי תורה בהקדמת אמת, או עושים מחידושי תורה הללו שמים חדשים והארץ חדשה והם עולמות חדשים שנבראו עתה, ושם בעולם החדש הזה אינו נרשם עוד איזה רעה על איש זה, ובתוך עולם הזה מתפלל הצדיק הזה בשכרון לבו עד דכרכוב של נפש, עד שמשם הולך באין שלו למזל אין הי"ג הנ"ל, והוא מנבטל כל הרעות שבועולם מהאיש הזה הנרשם למטה בי"ב מזלות.

לזה אמרה השכינה הקדושה ליוסף הצדיק שבו נרשם כל הי"ב מזלות כנ"ל, לפי שהקב"ה נתן להצדיק כוח של כל הי"ב מזלות שיוכל לבטל כל הרעות שיש בהם, והוא ע"י תפלתו הוכה, וע"י חידושי תורה שלו, בא למזל אין הי"ג, ומשם מנבטל כל הרעות הנמצא בי"ב מזלות, לזה אמרה השכינה הקדושה ליוסף הצדיק ואני שהיא מלכות שמים כנ"ל, נתתי ל"ך שהוא אותיות כ"ל, שב"ם העולה ה"פ חסד הנכלל בצדיק, אח"ד העולה י"ג, היינו מול הי"ג, על אחיך שהם י"ב מזלות. אשר לקחתי כח זה מיד האמרי היינו אמורה של תפילה והלימוד בתורה הקדושה, בחרבי ובקשתי בצלותא ובעותא והבן.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

מעשה מקושר באור א"ם כל זה בזכות שבת. ונמשך בזכות שבת בני חיי ומווני, מווני מחקל תפוחין, חיי מעתיקא קדישא, בניי זעיר אנפין קדישין, עתיקא אלהות, זעיר אנפין נשמות, חקל תפוחין עולמות, 'ותתן טרף לביתה' (משלי לא טו). ושבת נקודה אמצעי הוא סוד והוא, אל"ף [מתיבת והו"א] עתיקא אלהות, וא"ו זעיר אנפין בנים, ה"א מלכות חקל תפוחין, וכולו הוא, וכולו חד, בריך שמייה לעלם עלמין. והוא מאשר בינה (פע"ח שער הברכות פ"ב) אלהות, שמנ"ה נשמ"ה, לחמו עולמות [בסוד] 'כי אם הלחם' (בראשית טו ו) חקל תפוחין. והוא יונק משבת קדוש יתן מעדני מלך. וכללות פסוק זה על השפע מוזן עולמות, שיוצא מהארות חקל תפוחין וכולל הכל, כי יהיב רחמנא שבועא, לחיי קא יהיב, ולבניי קא יהיב.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

אָבִי הַשְּׁבִיעֵנִי לְאִמֶּר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרֵי אֲשֶׁר פָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה תִקְבְּרֵנִי וְעֵתָה אֶעֱלֶה נָא וְאֶקְבְּרָה אֶת אָבִי וְאֶשׁוּבָה (ג ה).

הנראה לומר רידוע מאמרנו של הגר"א, שכתוב בתורה ו' פעמים 'קבור את מתך', ופעם אחת כתוב 'את מתך קבור' (בראשית כג טו). והענין הוא שהצדיקים אינם מתים, ולכך נאמר אצלם 'שכיבה', והיא ענין שינה בקבר, ושעה לפני תחיית המתים ימותו למען יקיצו בתחיית המתים. ועל כן נאמר 'את מתך קבור', רק על ראשו של עשו שמת מיד, אבל האבות הקדושים נקברו מקודם, ואח"כ תהיה המיתה עכ"ל. ולפי"ז יש לפרש 'הנה אנכי מת בקברי אשר בכריתי לי' וכי פרעה יתפעל שכרה לו קבר בארץ ישראל, אלא כך אמר יוסף לפרעה, אבי הוא מן הנקברים קודם ואח"כ מתים, וקברו אשר כרה מיוחד לכך, ועל כן רוצה לשכב דוקא בקברו שכרה בעצמו. והוא מאמרם ז"ל (ברכות יט) כל המספר אחר מטתו של ת"ח וכו', שבאמת הוא ענין של 'מטה' בבחינת שינה ולא מיתה וקבר.

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

הרה"ק רבי אלכסנדר סנדר סאפרין זצ"ל בן רבינו הקדוש בעל היכל הברכה מקאמרנא זיע"א י"א טבת תרי"ט

תולדותיו

נולד לערך שנת תקפ"ו בעיר זידטשוב לאביו רבינו הגאון הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי **יצחק אייזיק מקאמרנא** זיע"א בעל היחיל הברכה, ולאמו הרבנית הצדקנית מרת גיטל בת רבינו הגאון הקדוש רבי **אברהם מרדכי מפינטשוב** זיע"א, ונקרא שמו בישראל **אלכסנדר סנדר** ע"ש זקינו אבי אביו רבינו הגאון הקדוש רבי **אלכסנדר סנדר** אב"ד **קאמרנא** זיע"א בעל הזכרון דברים. שנות נעוריו עבר עליו במחיצת אביו הקדוש, והרבה למד עם אביו הקדוש, וכפי שמעיד אביו עליו שהיה עוסק בתורה כל ימיו מתוך יסורים מרורים וקיבל באהבה, והיה צנוע ואורך רוח והצנע לכת, וכשהגיד לפני אביו דבר חידוש היה משתעשע בהם אביו מאוד.

נישואיו

בהגיעו לפירקו שידכו אביו הקדוש עם נינת המגיד **מזלוטשוב** זצ"ל, הרבנית מרת רעכיל בת הרה"ק רבי **פתחיה** זצ"ל **המגיד מגרידינג**, בן רבי **משה חיים** זצ"ל **מסטעפין**, בן רבי **דוד** זצ"ל **המגיד מטסטעפין**, חתן הרה"ק רבי **יחיאל מיכל** זצ"ל **המגיד מזלוטשוב**.

הסתלקותו

מעט ורעים היו שני ימי חייו, כל ימיו היו לערך שלושים וארבע שנים, חולה ובעל יסורים גדול, כאשר תקף עליו חוליו ציוו הרופאים שיוליכוהו מעיר קאמרנא, לעיר הבירה לבוב לדרוש ברופאים הגדולים שם, בעצם יום השביעי שבת קודש י"א טבת תרי"ט, באמצע תפילת שחרית בעת שמסר נפשו בקראו קריאת שמע השיב נשמתו ליוצרה.

נעתיק כאן מה שכותב אביו הקדוש בהקדמתו על פירושי המשניות עצי עדן פני זקן מעשה אורג, וז"ל: וכשיבוא לימי הזקנה יחזור על יחוד הדיקנא (מובא בשער היחודים פי"ז), כי זה היחוד מועיל מאוד לכיון בעת הסתלקות נשמתו לאל חי לעולם הבא, [וכו' עיי"ש באורך - עד] וכל זה צריך לכיון בכונה עצומה בעת פקידתו, וכל זה מסרתי לבני חביבי, איזה ימים קודם שנסע ממני לעיר לבוב, ששם נסתלק, וכך הוה שנפטר בשבת שחרית בזמן קריאת שמע שנת שלח מלאך לפניך (תרי"ט), ועשה כאשר צויתי עליו, ומסר נפשו בטרהרה, ולבי דוה עליו מאוד, שהיה עוסק בתורה כל ימיו מתוך יסורים מרורים וקבל באהבה, והיה צנוע ואורך רוח הצנע לכת נפש יקרה תנצב"ה, והניח אחריו ברכה כתבים דברים יקרים בגמרא פירוש תוספות ובדברי אגדה ומוסר ובדברי יחודים.

וקודם פטירתו איזה ימים, רשם לעצמו הפסוק, הוי"ה הושיעה המלך יעננו ביום קראנו (תהילים כ ו) העולה אלף קי"ח, מספרו פסוק היחוד שמע ישראל הוי"ה אלוקינו הוי"ה אחד, והוא ששה

מבאר רבותינו

ואמר על זה בני החביב מוהר"ר **אלכסנדר בן גיטל** זללה"ה, שויתי הוי"ה לנגדי תמיד (תהילים טז ח), שתמיד שויתי שהשם עדיין מנגד לי, שעדיין לא השגתי השלימות, להיות השם עומד לעיני, כי תמיד נראה לי שפגמתי וחסרתי את השם, והוא מנגד לי, על זה בטוח אני, כי מימיני בל אמוט, כי מי שסובר בדעתו שכבר הוא שלם, בנקל ליפול, והשפלות הרוח אע"פ שהוא אמת שהוא פחות שבפחותים כמוני היום, אע"פ כן מסוגל וטוב, ולא יפול ממדרגתו כלל, ודברי פי חכם חן, בן חכם ישמח אב.

(הקדמת המשניות לרבינו **יצחק אייזיק**

מקאמרנא זיע"א)

היו לו מאתים חסר דינר אפי' אלף נותנין לו כאחת הרי זה יטול (פאה ח ח). כאחת, מצאתי בכתבי בני חביבי מוהר"ר **אלכסנדר** תנצב"ה, שהוא נתינת טעם, דוקא שבענין זה הוא נוטל, אבל אם אינו כאחת, אע"פ שכל אחד נותן לו תכופים זה אחר זה אסור, אלא צריך שלא יזכה באחד קודם לחבירו, והוא האמת.

(פני זקן לרבינו **יצחק אייזיק מקאמרנא**

זיע"א)

תיבות כמו בפסוק ביחוד. ותיבת שמע נגד הוי"ה, כטעם כי שמע השם (בראשית טז יא) כי השמיעה כולל כל המוחין, וכל השם שלם כמבואר באידרא. הושיעה [נגד] ישראל, כטעם ישועת ישראל (תהילים יד ז). המלך [נגד] הוי"ה, כטעם הוי"ה מלך (שם ו טז). יעננו [נגד] אלוקינו, כטעם האלוקים אשר יענה (מ"א יח כד), לאל העונה (בראשית לה ג). הוי"ה [נגד] ביום, כטעם בא יום השם (זכריה יד א). אחד [נגד] קראנו בלב אחד לאל אחד.

ולא תאמר אחי כלום אב מעיד על בנו, אלא שמצאתי עצמי מחויב להעיד עליו, להזכירו לטובה, ולפני אחיי ואהובי אבקש שיזכירו אותו לטובה, כי לא נספד כהלכה והיה זה על ידי וכי. ואמרו בגמרא (סנהדרין מו:): ההספד כבוד המת, והמתעצל בהספדו אינו מאריך ימים, וראוי לקבור בחייו ונקרא כופר, ואני כאבי נעכר עלי מאוד, והייתי כאבן דומם, אלם לא יפתח פיו, על כן מצאתי את עצמי מחויב להזכירו לטובה, ואם ירצה ה' אוציא לאור מעט מחידושי פייסי נפשו תנצב"ה, עכ"ל.

סיפר המשב"ק רבי **קופל** משמשו בקודש של רבינו

הקדוש ההיכל הברכה זיע"א, בעיצומו של שבת קודש שנפטר רבי אלכסנדר סנדר בלבוב, עת ישב רבינו בסעודת עתיקא קדישא בביתו בקאמרנא, והנה תרנגול טמא מנקר בפיו על החלון מול פני רבינו הקדוש, אמר רבינו הקדוש יודע אני מה ברצונך לבשרני, יטמא טמא לך מאכאן ואל תבטל אותי מעונג שבת, התרנגול המשיך לנקר בפיו שבר את חלון הבית, ונכנס לתוך החדר מתחת לכיסא רבינו הקדוש, אז פתח רבינו בגערה ואמר: 'הוציאו הרשע הזה מתוך הבית, כל רצונו אינו אלא לבטלני מעונג שבת מלכתא קדישא', במשך יום השבת קודש לא ראהו מאום על פני רבינו הקדוש ועבד את עבודת קדשו בשמחה ובדחילו ורחימו כמידי שבת בשבתו, אך עת שהבדיל רבינו על הכוס וימי החול פרשה כנפיה, פרץ רבינו הקדוש בבכי מר, והכין עצמו לנסוע ליום המחרת ללוות את בנו יקירו.

סיפר רבינו הגאון הקדוש רבי **חיים יעקב מקאמרנא** זיע"א בעל הפרי חיים, בשעת מסע הלוויה ורבינו הגאון הקדוש לא היה לו כוחות הנפש ללוות את בנו יקירו, והדרך עוד ארוכה עד בית החיים שבעיר, עמד רבינו מלכת ואמר: **רואה אתה בני חביבי, שאין בי עוד כוח ללכת, ללוותך למנוחת עולמים, אך זכור בכל מקום שתגיע בעולם העליון, תאמר כי בני אתה, ואני הולדתיך, וכל שערי שמים יהיו נפתחים לפניך.**

סיפר עוד רבינו בעל הפרי חיים, באמצע השבעה הגיע רבי אלכסנדר סנדר הנפטר, אל רבה של העיר לעמבערג הגאון רבי **יוסף שאול נאטהזון** זצ"ל בעל השואל ומשיב' בחלום הלילה, ואמר לו: שילך לבקש מאביו שיעשה לו טובה בעולם העליון, ואמר לו השואל ומשיב' בחלום: למה אין כבודו הולך בעצמו אל אביו כמו שבאת אלי, ענה לו הנפטר: אבי הקדוש עומד גבוה גבוה ואיני יכול להגיע אליו. נתן לו השואל ומשיב' תקיעת כף שילך להודיעו לאביו הקדוש. ביום האחרון של השבעה הגיע השואל ומשיב' על תפילת שחרית בבית רבינו הקדוש לנחמו ולמסור לו דבר החלום, כשרק גמרו את התפילה ורצה השואל ומשיב' למסור דבר החלום לרבינו הקדוש, הקדימו רבינו הקדוש ואמר לו: **ידעתי, כבר עשיתי לו טובה בעולם העליון**, כשראה גודל מעלת רבינו כתב על אתר פיתקא ופדיון והזכיר עצמו לפני רבינו הקדוש.

השאייר אחריו: בני יחידו הרה"ק רבי **משה חיים מאלטשטאט** זצ"ל [כתבנו עליו בגליון ק']. בתו הרבנית מרת אסתר מרים אשת רבי **יעקב קאפיל צוקערבערג** מפשעמישל זצ"ל, ובזווי"ש אשת רבי **אהרן שמלנר** אב"ד נבריא זצ"ל. בתו חנה שפרה אשת הרה"ק רבי **אשר ישעי' מקולבסוב** זצ"ל.

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו ז"ע

ואני בבאי מפרן מיתה עלי רחל בארץ פננו בדרך בעוד כבדת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לָהֶם (מח ז).

פרש"י, דע לך שע"פ הרב ר' קברתיה שם, שתהא לעורה לבניה, כשיגלה אותם נבזראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים.

אחת עת שרבינו הקדוש הגיע להשתטח על הציון הקדוש, פקד על כל העם הניצבים שם לצאת מהאוהל הקדוש, שברצונו להתייחד לכבוד עם רבו הקדוש, רבינו הקדוש סגר בעדו הדלת וציוה לכל העם הניצבים שם שלא יפריעו אותו לו כל עת שהותו שם, אחר זמן קצר ציווה ש"ב הרה"ק רבי יצחק אייזיק מוידטשוב זצ"ל לשבור הדלת במהרה כי עוד מעט ורבינו הקדוש יסתלק מהעולם מרוב דביקות והשתוקקות, כן עשו ושברו דלת האוהל הקדוש ומצאו את רבינו הקדוש שוכב ומשתטח על הציון הקדוש בפישוט ידיים ורגלים, ופיו ממלמין פסוקים ומאמרי זוהר ומייחד יחודים קדושים ופניו בוערות כלפיד אש, והיה נראה עליו כי עוד מעט וכמעט פרחו נשמתו, והקיצוהו מעלפונו והשיבהו את רוחו ונפשו.

(שלשלת קאמרנא)

עת, ובקשתי ממנו כלילה הזאת, יאמר לי מורי רבי ויעיין בדברי ובפרושי שפרשתי שאסיים היום על חלק ראשון, אם הוא בתכלית הטוב, והשיב לי בפנים נהירין אור קדמאה, זכית, ובוה השנת השנות נפלאות, וברכני.

רבינו הקדוש כותב עליו בלשון אין מקבלין תנחומים על החי בכחינת יעקב אבינו לא מת, וז"ל בספרו בהקדמת ספריו על ששה סדרי משנה עצי עדן פני זקן מעשה אורג, אחר שנגנזו ארון הקדוש רבינו הקדוש, אשר אין מקבלין תנחומים על החי, אשר עבר עלי אה"כ טילטולא רבא וצער ויגון, בחוזה דלילה רז גילה לי, שאזכה לשערי כינה.

כן ידוע שבכל שנה ושנה עד שנתו האחרונה ממש, טילטל רבינו הקדוש טילטולא רבא עד לעיר וידטשוב על יומא דהילולא קדישא של רבו המובהק החל ביום י"א תמוז, בחילה ובסילודין היה עבודת קדשו של רבינו על ציון רבו הקדוש, ומסופר שבשנה

אין בדינו לתאר ולסבר האוון גודל התקשרות רבינו הגאון הקדוש קודש הקדשים רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ה'היכל הברכה', ברבו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי צבי הירש מוידטשוב זיע"א בעל ה'צבי לצדיק', בהיי חיותו ואפילו אחר הסתלקותו, די במה שנעתיק מדברי קדשו זצ"ל: ואני הצעיר רוחי הראשון ואחרון נפשי ולבי, הוא רבינו דודי צבי מוידטשוב, ממש התקשרות נפש בנפש עד היום, ולא הצרכתי לשלימות נפשי לרב אחר פטירתו, אעפ"כ שמשתי שמנה עשר צדיקים, וקבלתי מהם תורה ויראה ודרכי השם, וביתר הרחבה כותב בספרו זוהר חי (ח"ב תנה): וז"ל: כלילה הזה ראיתי בחלום מורי ורבי דודי רבינו צבי בפנים נהירין, ואמרת לי מורי ורבי הרי אני תלמידו מובהק שלא היה לי רב מקודם, ואחריו לא קבלתי שום רב וראש, אלא התדבקת נפשי בנפשו תמיד, אשר השפיע מורי מרוחו עלי בכל

קול צהלה ורינה, רגשי גיל שמחה וחדווה, רון שיר ושבחה, שפתינו תרננה, כוס מלא ברכאין עילאין קדישין, מזלא טבא וגדיא יאה, נשגר קדם הוד מעלת עטרת תפארת ראשינו ותפארתינו

כ"ק מרן עט"ר אדמו"ר שליט"א

לרגל שמחת נישואי נכדתו שתחי'

בת חרב"ן הרה"ג שלהיו"ח חיים יעקב פרנקל שליט"א

בן הרה"צ רבי ישראל אשר פרנקל שליט"א נז"ג לרבוה"ק מרימנוב וויז'ניץ

עב"ג החתן הבה"ח אליעזר מנחם מנדל אלימלך בידרמן שליט"א

בן כ"ק אדמו"ר מלעלוב שליט"א

תערב נא עתירתנו קדם נורא עלילה שהזיווג יעלה יפה יפה בדרך התורה והיראה בדרכי אבותינו רבותינו הקדושים מצקי ארץ ארזי הלבנון זיע"א,

ויזכה כ"ק מרן רבינו שליט"א לרוות מהם ומכל יוצ"ח מלוא חפניים נחת דקדושה לאורך ימים ושנות חיים,

ומשמחה זו יושפע שפע רב ברכות וישועות לכל ישראל

הנהלת המוסדות